

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi
terveydensuojelulain (763/1994)
muuttamisesta (HE 140/2021)**

Neuvotteleva virkamies
Vesa Pekkola

Lain pääasiallinen sisältö

- Muutokset koskisivat pääasiassa suoritettavan valvonnan maksullisuutta.
- Toiminnanharjoittajilta perittäisiin jatkossa veroluonteinen vuotuinen valvonnan perusmaksu niistä toimipaikoista ja toiminnoista, joiden käyttöönotosta tai aloittamisesta toiminnanharjoittajalla on terveydensuojelulain nojalla velvollisuus ilmoittaa tai jotka edellyttävät hyväksyntää.
- Maksu olisi määrältään 150 euroa vuodessa.
- Toiminnanharjoittajat, joiden toiminta on pienimuotoista, jäisivät valvonnan perusmaksuvelvollisuuden ulkopuolelle.
- Tarkastuksista ja muista vastaavista valvontasuoritteista perittäisiin edelleen suoriteperusteisesti kunnan taksan mukaiset maksut voimassa olevan lain mukaisesti.
- Esiteksen liitteessä myös täsmennetään, mitkä toiminnanharjoittajat ovat velvollisia ilmoittamaan toimipaikkojen käyttöönotosta ja toimintojen aloittamisesta. Lisäksi lain muutoksenhakusäännöstä päivitetäisiin vastamaan yleislainsäädännön muutoksenhakua koskevia uudistuksia.

Lainmuutoksen tarkoituksena

- Parantaa kuntien terveydensuojeluvalvonnan kustannusvastaavuutta nykyisestä
 - Tällä hetkellä noin 10-15 % terveydensuojeluvalvonnan kokonaiskuluista katetaan maksuilla. Muutoksen jälkeen kustannusvastaavuus nousisi noin 25 %:iin.
- Mahdollistaa valvonnan resurssien kohdentaminen nykyistä monipuolisemmin myös muihin valvontakeinoihin kuin tarkastuksiin
 - Nykyinen valvonnan maksullisuus kohdistuu pääasiassa suunnitelmallisiin tarkastuksiin
- Yhdenmukaistaa ympäristöterveydenhuollon maksullisuutta
 - Valvonnan perusmaksu on vastaava kuin 21.4.2021 voimaan tulleen elintarvikelain maksun kanssa
 - Tupakkalain valvonnassa on myös käytössä vuosittainen valvontamaksu

Arvio vaikutuksista

- Vaikutukset:
 - Valvonnan perusmaksun myötä maksukertymän arvioidaan kasvavan noin 2–3 miljoonalla eurolla yhteensä noin 5 miljoonaan euroon.
 - Kunnan sisäistä laskutusta noin 1-2 miljoonaa euroa ja muilta toiminnanharjoittajilta noin miljoona euroa.
 - Perusmaksuvelvollisten toimijoiden toimipaikkakohtaiset maksut kasvaisivat valvonnan perusmaksun verran, eli 150 euroa vuodessa, mikäli viranomaisten tarkastustoiminta ja kuntien taksat pysyisivät vastaavina kuin nykyisin.
 - Tavoitteena kuitenkin, että valvontaa kohdistetaan aikaisempaa enemmän vain riskikohteisiin. Tämän ennustetaan vähentävän sellaisten kohteiden maksutaakkaa, joissa ei ole havaittu merkittäviä ongelmia.
 - Suunnitelmallisen valvonnan kustannusvastaavuus kasvaisi arviolta noin 50 %:iin.

Voimaantulo

- Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2022 samaan aikaan elintarvikelain vastaavan muutoksen kanssa.